

Hasznos-e a radikális hang az újságírásban? – 1. rész

Válasz a jobboldali médiát támadó jobbközép politikusoknak

2000. május 28. 00:00

Lovas István

„Valahol félúton az álszentség és a pedofília között.”

(Seres László Boross Péter miniszterelnökről, Magyar Narancs, 1994. január 13.)

*

„Tiszta választás rendel!”

(Névai Gábor Főúr címen megjelent vezércikke Boross Péter miniszterelnökről. Magyar Narancs, 1994. március 24.)

*

„Magyarország ügyvezető miniszterelnöke a fasiszta múltat visszhangozza.”

(Adam LeBor a kanadai Toronto Globe and Mail 1993. december 15-i számában, budapesti ellenzéki parlamenti képviselőkre hivatkozva.)

*

„Boross Péter: személyében a Horthy- és a Kádár-korszak összes kísértete van velünk.”

(György Péter, Magyar Narancs, 1994. március 31.)

*

„És mit mondana sasváriszilárd? Ezt a nevet nem egy ember, hanem egy fajta megjelölésére használom, amely állatrendszertani értelemben – de csakis így – gerinces, és amelyet homo fidesziensisnek neveznék el, ha nem tartanék attól, hogy ezt nem mindenki érti (...). Persze Elek is egy sasváriszilárd, csak abban különbözik e típus példányaitól, hogy azt hiszi, írni is tud, és ezért kissé lassabban működik a többiekénél.”

(Eörsi István: Isépy Tamás irigykedik, Mancs, 2000. március 9.)

*

„Vagyis minden mocskos fasisztának van anyja, aki természetes módon szereti méhének rohadt gyümölcsét. S a kicsi gombóc kidagad a fazékból, pártvezér vagy katona lesz.”

(Bakács Tibor Settenkedő: Mocskos fasiszták és a szerelem, Élet és Irodalom, 2000. március 10.)

Tizenhárom éve naponta érik a leggazemberebb támadások a jobboldali újságírókat a posztkommunistáknak a demokráciára nézve károsan túlsúlyban lévő helyi sajtójában. Ez bizonyítja, hogy a másik oldal – gyökereihez híven – nem elégszik meg hegemoniájával. Neki monopólium kellene. Legszívesebben minden jobboldali újságírót buldózerrel lapítana

szét. Ami biztosítaná, hogy kihívás nélkül hazudozhasson. Ez ugye radikális bevezető volt? Szégyellnivaló. Hiszen a másik oldal mintáját követve kezdődhetett volna olyan salonképesen is (eddig ugyanis egyetlen balliberális bírálat nem érte az idézett szerzőket), hogy „minden mocskos kommunistának van anyja”. Vagy úgy: „És mit mondana **eörsiistván**? Ezt a nevet nem egy ember, hanem egy fajta megjelölésére használom”. Így talán salonképesebb lenne az írás, hiszen balliberális modellt utánoz.

Az utóbbi időben a jobboldali újságírók kis csapatát magukat jobboldalon állónak nevezők is támadják. Újságírók és politikusok egyaránt. Lakatos Pál – az MSZMP egykori kegyeltje, majd 1990 után jó néhány párt protezséja – évek óta ezzel házal. Talán emlékeznek rá: ő volt, aki a Vasárnapi Újságon keresztül gyűjtött igen komoly összegeket egy lapra és újságírók megjutalmazására. Ennek a megvalósulására máig várunk. Rozgics Mária néhány száz példányban megjelenő lapjában szintén helyet ad a szintén bármilyen dokumentum nélküli, aljas támadásoknak, olyan újságírók tollából is, mint Stoffán György, akit azért kellett annak idején az Esti Hírlaptól eltávolítani, mert „nyilasokról” „tudósított” a Göncz Árpádot a Parlament előtt kifütyülők között, noha, mint kiderült, nem is volt ott, és e helyszínen nem voltak nyilasok. Nyilasok egyébként egyáltalán nincsenek Magyarországon.

A Magyar Fórumnak pedig az elmúlt évi számaiból még mutatóban sem látható egyetlen – egyetlen! – mondat sem, amelyben dicséret és ne gyalázkodás illetné bármelyik jobboldali médiumot, miközben a MIÉP jó szándékú tagjai a folyamatosan megtámadottaktól kérdezik, hogy miért nem tud összetartani a jobboldal.

Más a helyzet a magukat jobbközépre helyező politikusokkal, akik úgy érzik, a kis, jobboldali, viharvert újságírócsapat csapnivaló teljesítmény nyújt, és radikalizmusával pontosan ellenkező hatást ér el, mint amit kellene: taszítja a szavazókat a jobboldaltól.

Újságíró kollégáim nagy részétől eltérően nekem semmi kifogásom sincs ez ellen, és sértve sem érzem magam, ha politikusok bírálják vagy akár a legdurvábban is szidalmazzák a jobboldali újságírókat. Ha a demokráciát komolyan vesszük – és komolyan kell venni –, ehhez mindenkinek joga van. Alaptalan vádak megfogalmazásához is. Az újságírónak pedig a viszontválaszra. Netán újabb és újabb bírálatra. Mint olyanokra, amelyek e lap hasábjain a volt kormány idején is érték például Pintér Sándort vagy Martonyi Jánost.

A nyilvánosság egy részében – sőt, még profi köreinek egy részében is – vannak bizonyos tévhitek a bírálatokról. Az egyik ilyen tévhit szerint csak a polgári oldal politikusai és újságírói bírálják egymást, míg a másik oldal összetart. Hogy ez mennyire nem így van, érdemes elolvasni György Péter balliberális esztétának, antiszemitizmus-specialistának és minden kormányzati idők tanácsadójának a másfél héttel ezelőtti Élet és Irodalomban a kádárista televíziózás visszataszító figuráiról, Friderikuszról, Jusztról és Gyárfás Tamásról írt cikkét, valamint a cikk nyomán a múlt pénteken megjelent dühödt viszontválaszokat.

De van egy sarkalatos különbség a két tábor bírálói között. A másik oldal

csak a saját térfelén lévő médiában bírálja egymást. Az 1990 óta folyó – és a másik oldal publicistái szerint is – élethalálharcban ez az egyik Rubicon. Ezt lépte át Boross Péter volt miniszterelnök, Jeszenszky Géza volt külügyminiszter és nagykövet, és ezt lépte át a Nemzeti Kör. Emiatt nyilatkozta Makovecz Imre a múlt heti Demokratában: „Mindenesetre valaki átadta körünkből ezt a levelet a Magyar Hírlapnak, s ahol ilyen megtörténhet, ott nekem nincs helyem.”

E hosszú bevezető után térjünk rá a lényegre! A jobboldali vagy „jobboldali” politikusoktól a jobboldali újságírók elleni támadások közül a balliberális sajtónak a legnagyobb örömet okozó két támadásra: Boross Péter két levelére és a Nemzeti Kör bírálatára. Mivel Jeszenszky Gézának az MTI-ben és a Népszabadságban megjelent támadására e lap már adott választ, azzal nem érdemes ismételtén foglalkozni. Már csak azért sem, mert írásának színvonala hű tükre nagyköveti munkája minőségének. Fátylat rájuk.

Boross Péter levelével sem annak kvalitásai miatt kell foglalkozni – ismeretelméletileg és belső logikáját tekintve ugyanis alulmúlhatatlan –, hanem pusztán Boross Péter személye miatt.

A volt miniszterelnököt érthetetlen módon súlyosan megrázta a D-209-es ügy leleplezése. De nem olyan módon, mint ami elvárható egy szabad ország szabad polgárától, akit ráadásul jobboldali értékeket vallók juttattak miniszterelnöki székbe. Boross Péter minden szavával és minden porcikájával támadta és támadja a Magyar Nemzetet és a jobboldali újságírók egy részét, amióta Medgyessy Péter miniszterelnök titkosszolgálati múltját e lap kiderítette, és megindult a politikusok titkosszolgálati múltjának kutatása. Ami magában véve is érthetetlen: vajon a szabad világ melyik lapja ne tette volna ugyanezt? Az amerikai lapok – talán emlékszünk rá – hetekig cikkeztek Reagan elnök eleinte gyanúsnak tűnő pörsenéséről az orrában. Hogy e lapnak éppen Magyarország első embere múltjának ezen meghatározó elemét nem lett volna szabad feltárnia? Melyik újság ne érezte volna a szakma minden írott és íratlan szabálya megsértésének éppen azt, ha elhallgatja?

Boross Péter e lap főszerkesztőjének címzett első levelét a Magyar Demokrata Fórum honlapján helyezte el, és csak a Földre tegnap érkezett intergalaktikus utazó nem tudta, hogy a másik oldal azon nyomban és óriási örömmel szedi le, majd kerít neki nagy feneket. Boross Péter a balliberális interjúvolók kedvence is lett. És a volt miniszterelnök fürdött a lehetőségben. Ami – és ezt biztosan tudta – egykori választói szemében a politikai halál megannyi, minősítetten hűvös csókját jelentette és jelenti. Hogy Boross Péter a D-209-es ügy kipattanása óta jobboldali politikus-e, nehéz megállapítani. Ha jobboldali politikus az, aki a másik tábor lapjaiban nyilatkozik, és oda ír immár ismételtén, mint például a Népszavába, az MSZP kampánylapjába, de nem olvassa saját térfelének lapjait, sőt, a Magyar Nemzetnek címzett levelének első szakaszában rögtön azzal dicsekszik, hogy a levelét kiváltó okként megjelölt cikket sem olvasta, akkor nála a „jobboldali” megjelölésnek sok értelme nincs. Szerencse viszont, hogy Boross saját magát olvassa: „Utánzom a régi nagyokat, akik mást, mint saját írásaikat, nem is olvasták.” Tekintettel Boross Péter

munkásságának terjedelmére, számára azért ez nem jelenthet túlzott tehertételt.

Boross levelét pontról pontra elemezni nemcsak feleslegesen időt rabló, de a levél írójára túlzottan megszegyenítő lenne. Néhány apróságot azonban feltétlenül említeni kell. Az egyik az, hogy e lap főszerkesztőjét óvja azoktól, akik a sajtó baloldaláról érkeztek. Ami elfogadhatatlanul sértő a Magyar Nemzet olyan tisztességes, keményen dolgozó és kiváló tehetségű munkatársaira nézve, akik megundorodva a balliberális lapoktól e laphoz jöttek dolgozni. A másik az, hogy Boross óvja e lap vezetését olyan újságíróktól, „akiknek magánéleti viszonyai rendezetlenek”. Ez megdöbbentő kijelentés. Ugyan hogyan vizsgálatná ki Boross Péter, hogy e lap újságírójának milyenek a családi viszonyai? A lakásokban vagy a vendéglátó-ipari egységekben elrejtett mikrofonokkal? Ez egy konzervatív ember érvrendszerének része? Vajon mit szólna Boross ahhoz, ha jobboldali újságírók őt oktatnák ki a saját oldali elnépszerűtlenedés ellenszereiről, miközben óvnák fegyverkereskedő fia csupán feltételezett magánéleti ballépéseitől? Ez az alaptalan, a lap minden munkatársát egy általános és homályos váddal bevonó kijelentés utalna arra az „úriemberségre”, amire Boross lépten-nyomon hivatkozik? Sajátos egyébként, hogy valódi úriemberek soha nem mondják magukról, hogy úriemberek. Mint mondjuk a most, 93 éves korában elhunyt, mindannyiunk által mélyen gyászolt Varga László képviselő.

Hogy Boross Pétert mennyire a sajátjának érzi a balliberális sajtó, arra Boross levelének a balliberális oldalon egy pissenésnyi kritikát sem kiváltott mondata utal. Ennek első fele így szól: „Aki génjeiben és apák örökségeként hordozza magában Deák–Tisza–Bethlen progresszív magyarságát...” Ugye elképzeljük, miként reagált volna példának okáért a Nap-keltében Mélykúti Ilona vagy Bánó András – akik a mondatért meg nem támadott Boross után szabadon, vélhetően a teljes magyar progresszió genetikai úttörői – és az egész balliberális sajtógépezet arra a fideszes vezetőre, aki a génekre és az apák örökségére korlátozta volna a Boross által említett progresszív vonalat? Ennek a töredékéért antiszemitának kiáltottak ki olyan Fidesz-embereket, akik életük egyik, Sziszüphosz által inspirált missziójának tekintik a balliberális oldal megtérítését a tisztesség mezejére. Mint például azt az Elek Istvánt, aki egyensúlyt kereső küldetési pályájának komoly stációit hozta létre azzal, hogy a jobboldali újságírókat ostromozta azok képzelte antiszemizmusáért, majd mindkét oldal által kivetetten keserű bánatát egy másfél milliárdnyi közforinttal alapított hetilapba ölte.

De Boross Péter második, szintén nyilvánosságra hozott és a másik oldal által természetesen szintén nagy hozsannával üdvözölt, érthetetlen megnevezéssel Magánlevél címet kapott újabb bölcsességsorozatában is ostromozza a radikális hangot megütő jobboldali sajtót: „Nem természetes, hogy politikai haknibrigádok járkák az országot, akik egyszerre támogatják a Fideszt, szidalmazták az MDF-et és esetenként az uniós felvétel ellen is izgattak.” Sajátos. Ugyanis nem is olyan régen – mely időszakot választási kampánynak hívták – a politikai haknibrigád tagjai alig győztek eleget tenni az MDF különböző politikusai „nem természetes” kéréseinek, hogy

megfelelő számú érdeklődőt vonzzanak olyan fellépéseikre, amelyekre csupán e politikusok kedvéért a megjelenteknek vélhetően csak töredéke lett volna kíváncsi. Sőt. E haknibrigád több tagja helyileg, a fennálló Fidesz–MDF választási szövetség miatt, MDF-es képviselőre szavazott, amit még egyszer – úgy érzem – nem fog megtenni. Egyébiránt most, az ideiglenesen választási tét nélküli időkben a haknibrigád tagjainak ideológiai nézetei olyan változatosak, mint maga a jobboldali paletta. Amire jellemző talán, hogy Boross vádja szerint e „Fidesz-vezérelt” haknibrigádnak, a Sajtóklubnak három tagja a most párttá alakuló Jobbik Magyarországért Mozgalommal rokonszenvezik, és egyik tagját Deutsch Tamás, netán az őt ért bírálatok miatt, egyenesen „elfelejtette” meghívni a Fidesz-majálison megtartott Sajtóklub-haknira. És akinek még több bizonyíték kellene a haknibrigád Fidesz-vezéreltségének eddig csupán balliberális kolumnákon hangoztatott vádjának cáfolatára, annak egy futó pillantást kell vetnie a Fidesztől igazán nem messze álló Hír TV képernyőjén megjelenő balliberális médiaszereplők és a haknibrigád tagjainak feltűnési arányára.

De mindez nem is olyan fontos. Hiszen láthatóan egy ügy miatt talajt vesztett politikus személyes indíttatású morgolódásairól, valamint egy eltűnőben lévő párt hitelét és méltóságát vesztett volt miniszterelnökének kétségbeesett igyekezetéről van szó, aki azt hiszi, amit a jobboldalon elvesztett, azt a balliberális lapokban és képernyőkön fel tudja éleszteni. Szomorú látni, hogy ezért most azokhoz törleszkedik, akik őt nemrégiben egy kádárista főpincérből antiszemita stichhel körbelengett diktátorrá avanszált miniszterelnökként jellemezték, aki az álszentséget a pedofiliától elválasztó keskeny mezsgyén nyomul a választások elszabotálása és egy katonai diktatúra felé.
(Folytatás a holnapi számban)

Előzmény:

MaNcs, 2000.03.09. **Eörsi István**: Isépy Tamás irigykedik